

خبرنامه برق کشورهای هم جوار

۵ خرداد ماه ۱۳۹۳ - شماره ۲۱

دفتر برنامه ریزی کلان برق و انرژی - گروه آمار و اطلاعات برق و انرژی

مقامات رسمی و تیم امارات متحده عربی نیز در پی پیشنهاد ۱۰۰ میلیون دلاری کمک مالی صندوق توسعه ابوظبی به دولت برای انجام پروژه‌های زیر بنایی متعدد می‌باشد. (۲۲ می ۲۰۱۴ - منبع: Ghanaweb)

این خبرنامه به همراه آدرس اینترنتی هر یک از خبرها در سایت دفتر برنامه ریزی کلان برق و انرژی به نشانی <http://pep.moe.gov.ir> قابل دسترس است.

امارات متحده عربی

✓ یک راکتور آب سبک ۱۴۰۰ مگاواتی ساخته شده توسط کره در باراکا واقع در غرب ابوظبی نصب خواهد شد. رئیس جمهور این کشور در مراسم بهره‌برداری از این راکتور که بخشی از مناقصه ۴۰ میلیارد دلاری است که این کشور در سال ۲۰۰۹ برنده شده، شرکت خواهد نمود. این قرارداد شامل احداث چهار واحد هسته‌ای در منطقه تا سال ۲۰۲۰ می‌گردد. در حال حاضر، حدود ۱۶ هزار کارگر کره‌ای برای این پروژه در باراکا حضور دارند. با توجه به پیشرفت این پروژه، گفته می‌شود کره حدود ۳۰۰ میلیون دلار ماهانه از امارات متحده عربی دریافت می‌کند. انتظار نمی‌رود تا سال ۲۰۱۷، اولین واحد هسته‌ای تکمیل شود. اما دیدار رئیس جمهور این کشور در این هفته، تعهد این کشور به این پروژه را نشان می‌دهد، و پیامی برای کشورهای دیگری که ممکن است با کره جنوبی معاملات مشابهی داشته باشند، دارد. به عنوان مثال، عربستان سعودی در نظر دارد تا سال ۲۰۳۰، ۲۰ درصد نیازهای برق خود را از طریق انرژی هسته‌ای تأمین نماید. این کشور در نظر دارد تا سال ۲۰۳۰، ۱۶ واحد هسته‌ای با هدف بهره‌برداری از اولین راکتور در طی هفت سال آینده ایجاد نماید. (۲۰ می ۲۰۱۴ - منبع: arirang)

✓ دولت غنا با هدف تولید ۵۰۰۰ مگاوات برق تا سال ۲۰۱۶، قراردادی را با امارات متحده عربی به منظور ساخت یک نیروگاه ۳۵۰ مگاواتی در غرب منطقه، مبادله نموده است. فاز اول این پروژه که نصب مولد برق ۱۰۰ مگاواتی می‌باشد، در راستای برنامه تعیین شده دولت برای دو برابر کردن ظرفیت نصب شده به میزان ۵۰۰۰ مگاوات تا سال ۲۰۱۶ می‌باشد، این پروژه توسط شرکت TAQA انجام می‌شود. رئیس ارتباطات و سخنگوی ریاست جمهوری غنا در طی یک مصاحبه مطبوعاتی پس از انجام قرارداد اعلام کرد: پروژه نیروگاه سیکل ترکیبی نیز روزانه ۱۰۰ هزار متر مکعب آب شیرین تولید خواهد کرد. پس از مذاکرات مربوطه، تفاهم نامه‌ای بین رئیس جمهور غنا و معاون وزیر امور اقتصادی امارات متحده عربی به امضا رسید. رشد سالانه ۷ الی ۸ درصدی تقاضای انرژی غنا، دولت را وادار به یافتن گزینه‌های متعدد از جمله منابع تجدید پذیر و نیروگاه‌های زغال‌سوز برای عرضه کافی جهت مصارف داخلی و صنعتی این کشور نموده است. در حال حاضر کل ظرفیت نصب شده در کشور بیش از ۲۸۰۰ مگاوات است. مذاکرات بین

ایران

✓ براساس گزارش آژانس بین‌المللی انرژی (IEA) و صندوق بین‌المللی پول (IMF)، به ۷۴ درصد از هزینه برق و سوخت در ایران یارانه تعلق می‌گیرد. این کشور دارای جایگاه چهارم در میان اعضای سازمان کشورهای صادرکننده نفت (OPEC) می‌باشد. بیشترین میزان یارانه نقدی در جهان متعلق به ایران، عربستان سعودی و روسیه، که تولیدکننده نفت می‌باشند، اختصاص دارد. بنا به گزارش رویترز به نقل از آژانس بین‌المللی انرژی و صندوق بین‌المللی پول در سال ۲۰۱۲، هزینه یارانه‌ها در این سه کشور در مجموع ۱۸۰ میلیارد دلار بوده است. بیشترین میزان یارانه‌ها در خاورمیانه، شمال آفریقا، آسیا و بخش‌هایی از آمریکا لاتین متمرکز شده است. همچنین براساس گزارش IEA در سال ۲۰۱۲، سوم چهارم از کل یارانه مصرف جهان متعلق به کشورهای صادرکننده انرژی و بیش از نیمی از آن متعلق به اعضای اوپک بوده است. به ۸۲ درصد از هزینه برق و سوخت در ونزوئلا، ۸۰ درصد در لیبی، ۷۹ درصد در عربستان سعودی، ۷۴ درصد در ایران و ۵۶ درصد در عراق و الجزایر یارانه تعلق می‌گیرد. در مقابل، متوسط نرخ یارانه در هندوستان تنها ۱۸ درصد و در چین ۳ درصد می‌باشد. (۱۸ می ۲۰۱۴ - منبع: Tehran Times)

پاکستان

✓ امکان واردات برق برای پاکستان از کشورهای بالادست منطقه آسیای مرکزی به دلیل آنکه در حال حاضر درگیر سرمایه‌گذاری-های کلان بالغ بر ۲ میلیارد دلاری بر روی خطوط انتقال برق و مسایل مالی است، میسر نمی‌باشد. این اظهارت توسط معاون مطالعات آسیای میانه در قزاقستان در گفتگویی در همایش همکاری‌های فرامرزی در بخش انرژی، بیان شد. سخنران این همایش چالش‌ها در واردات برق از کشورهای آسیای مرکزی به پاکستان را این گونه ذکر کرد: واردات برق تنها در فصول تابستان می‌تواند انجام شود، مسائل داخلی بین کشورهای بالادست (قرقیزستان و تاجیکستان) و کشورهای پایین دست (قزاقستان، ازبکستان و ترکمنستان) بر سر احداث سد و جریان آب رودخانه‌ها وجود دارد، سرمایه‌گذاری گسترده در بخش انرژی مورد نیاز است

و در نهایت، رقابت چینی‌ها وجود دارد. وی در ادامه گفت که برای پاکستان و کشورهای دیگر بسیار دشوار است که به رقابت با چین در واردات برق از کشورهای بالادست بپردازند. چین رقیب اصلی است و اقدامات مهمی را در این زمینه انجام داده است. چین سرمایه‌گذاری عمده‌ای را در بخش نفت انجام داده، ساخت خطوط انتقال برای واردات برق را نیز آغاز کرده و برای جنوب آسیا فرصت‌های اندکی را برای واردات از آسیای مرکزی باقی گذاشته است. (۲۳ می ۲۰۱۴ - DAWN)

ترکمنستان

بخش برق ترکمنستان که تمام فعالیت نیروگاه‌ها و خطوط انتقال و توزیع را کنترل می‌کند، در انحصار شرکت دولتی Turkmenenergo می‌باشد. ترکمنستان برای تولید ۹۹/۹ درصد از نیاز برق خود، به منابع گازی متکی است و ششمین کشور دارنده ذخایر عظیم گازی در جهان است. این در حالی است که این کشور دارای پتانسیل انرژی خورشیدی و بادی عظیمی است که هنوز از آن استفاده نشده است. ترکمنستان صادر کننده صرف برق است و برای پاسخگویی به افزایش تقاضا و افزایش پتانسیل صادرات آن، دولت در حال برنامه‌ریزی است که تا سال ۲۰۲۰، ۵ میلیارد دلار در بخش برق سرمایه‌گذاری نماید. پیش نویس طرح توسعه نیروگاهی این کشور تهیه شده که در دو مرحله تولید برق و شبکه انتقال و توزیع اجرا خواهد شد. (۲۴ می ۲۰۱۴ - منبع: Digital Journal)

ترکیه

✓ اخیراً گروه صنعتی Hanwha (شرکت بین المللی کره‌ای) شعبه جدید خود را در ترکیه افتتاح نموده است. این اقدام به منظور استفاده از موقعیت‌های موجود در بازار رو به رشد ترکیه در زمینه انرژی‌های خورشیدی می‌باشد. واحد جدید این شرکت در ترکیه در جستجوی موقعیت‌ها و پروژه‌های مربوط به نصب و توزیع تجهیزات انرژی خورشیدی است. به گفته یکی از مسئولین این شرکت، پروژه‌های انرژی خورشیدی در ترکیه در مراحل اولیه خود قرار دارند، اما این کشور از پتانسیل بسیار بالایی در این زمینه برخوردار است. ترکیه به دلیل میزان مناسب تابش آفتاب قابلیت تولید به طور متوسط ۱۳۱۱ کیلووات ساعت برق در هر متر مربع را دارد. انتظار می‌رود که تولید انرژی خورشیدی ترکیه از ۵۰ مگاوات در سال ۲۰۱۳، به ۵۰۰ مگاوات در سال جاری افزایش یابد. (۲۳ می ۲۰۱۴ - منبع: The Korea Herald)

✓ سردار مهتاب احمد خان سر وزیر ایالت خیبر پختونخوا پاکستان گفت که همه ابتکار عمل‌های ممکن را برای تسریع کار بر روی نیروگاه‌های برق آبی، خورشیدی و دیگر واحدهای مولد برق در فاتا (مناطق قبایلی خود مختار که از غرب با افغانستان، از شرق با دو ایالت سرحد و پنجاب پاکستان و از جنوب با ایالت بلوچستان پاکستان هم‌مرز است و به صورت فدرال اداره می‌شوند)، به کار خواهد بست. او از مقامات مسئول خواست برای ارائه سیستم‌های خورشیدی مدرن به خانه‌ها، مدارس، مراکز بهداشت و ادارات دولتی بر اساس اولویت در مناطقی که برق، کافی نمی‌باشد اقداماتی انجام شود و در ضمن از کیفیت و استاندارد تمام تجهیزات ارائه شده نیز مطمئن شوند. او همچنین دستور داد که تمامی پمپ‌های برقی چاه‌های آب را به سیستم‌های خورشیدی مجهز کنند. او معتقد است این گام نه تنها به صرفه‌جویی در منابع انرژی کمک می‌کند، بلکه تأمین و رساندن آب شرب به مردم را نیز تضمین می‌کند. (۲۳ می ۲۰۱۴ - Business Recorders)

✓ مدیرعامل شرکت فناوری تسلا Tesla پاکستان گفت که این کشور پتانسیل بسیار زیادی در زمینه صادرات پنل‌های خورشیدی به بازارهای اروپا و آفریقا دارد. پس از آنکه اتحادیه اروپا گواهینامه موسسه استاندارد و تحقیقات TUV (انجمن فنی آلمان) را به یک شرکت پاکستانی سازنده پنل‌های خورشیدی اعطا کرد، بسیاری از کشورهای عضو اتحادیه اروپا و نیز کشورهای آفریقایی اقدام به سفارش و خرید از این شرکت پاکستانی کردند. اعضای اتاق بازرگانی پاکستان از روابط اقتصادی بوجود آمده، ابراز رضایت بسیار کردند و به گفته آنها این موفقیت می‌تواند نقطه عطف و یک دوره فرصت‌های جدید اقتصادی برای محصولات پاکستان و پذیرش گسترده آن در بازارهای اروپا باشد. مدیر شرکت تسلا پاکستان گفت ما می‌توانیم از این سیستم انرژی خورشیدی برای کاهش کمبود برق در کشور بهره‌گیری کنیم که در حال حاضر مستلزم جلب اعتماد، رایزنی با سیاستگذاران و مسئولان دولتی پاکستان است. (۱۹ می ۲۰۱۴ - Pakistan Defence)

✓ پروژه تولید ۶۵۰ مگاوات برق از باد در کریدر باد جیمپیر در منطقه تاتا - ایالت سند به اجرا در می‌آید. در این رابطه کنسرسیومی از بانک‌های چینی و شرکت‌های بیمه در سرمایه‌گذاری بالغ بر یک میلیارد دلاری برای این پروژه به توافق رسیدند. به نقل از یک سخنگوی دولت سند، این پروژه در ژوئن ۲۰۱۶ تکمیل خواهد شد و با اجرای آن نه تنها برق ارزانتری به شبکه سراسری اضافه می‌شود، بلکه بیش از ۱۰۰۰ شغل نیز برای مردم محلی ایجاد خواهد شد. (۱۹ می ۲۰۱۴ - Pakistan Defence)

به گزارش برخی از منابع آگاه، احتمال سرمایه‌گذاری بانک‌های کشور چین طی پنج سال آینده در شبکه برق منطقه سیبری و تا مبلغ ۵ میلیارد دلار وجود دارد. شرکت روسی "Russian Grids" توافق اولیه‌ای را با شرکت دولتی شبکه برق چین امضاء نموده که براساس آن، بانک‌های چینی بصورت سالانه در پروژه MRSK (یکی از شرکت‌های تابع شبکه برق روسیه) سرمایه‌گذاری نموده و میزان آن از ۵۰۰ میلیون به ۱ میلیارد دلار در سال رسیده است. انتظار می‌رود که تا ماه سپتامبر سرمایه‌گذاری مشترکی بین شبکه‌های برق روسیه و چین انجام شود که شرکت‌های روسی نقش نظارتی را در این سرمایه‌گذاری ایفا می‌نمایند. مذاکراتی در حال انجام است که نرخ سود سالانه بانک‌ها به میزان ۳/۵ درصد ثابت بماند. چین در ساخت و همچنین بازسازی شبکه‌های برق در این منطقه شرکت خواهد نمود که در آینده توسط طرف چینی مدیریت خواهد شد. شرکت "OJSC MRSK" مسئولیت انتقال برق از شبکه‌های توزیع و اتصال مصرف‌کنندگان به مناطق آلتای، بوریاتی، تیوا، خاکاسیا و آلتای، زابایکالسک، اومسک، کمرونوو و تومسک را به عهده دارد. در شرایط کنونی بحران روابط روسیه و سایر کشورهای اروپایی مربوط به اوکراین، مسکو و پکن روابط تجاری خود را مستحکم‌تر می‌نمایند. اسناد بسیاری شامل همکاری‌های تجاری و اقتصادی، انرژی و حوزه‌های حقوق بشر در سفر اخیر ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه به چین امضاء گردید. (۲۲ می ۲۰۱۴ - منبع: RIA Novosti)

کاسا ۱۰۰۰

✓ سفیر افغانستان توضیح مختصری در مورد پیشرفت پروژه انتقال برق CASA-1000 به وزیر دارایی پاکستان ارائه کرد. پروژه CASA-1000 پروژه‌ای مشترک بین کشورهای پاکستان، افغانستان، قرقیزستان و تاجیکستان می‌باشد. سفیر این کشور گفت که افغانستان تعهد قوی نسبت به این پروژه دارد و همچنان مایل به ادامه همکاری با این پروژه است. وزیر دارایی پاکستان گفت که این کشور نیز ارزش زیادی برای افغانستان قائل است و همچنین تأکید کرد که پاکستان همواره در تمامی مسائل به افغانستان یاری رسانده و امید دارد که با همتای افغانی خود بر سر هزینه انتقال برق به توافق برسند. (۲۰ می ۲۰۱۴ - منبع: BUSINESS RECORDER)

کویت

✓ کشور کویت یکی از تولیدکنندگان نفت اوپک تنها طی ۷۲ ساعت در هفته گذشته، مجبور به خرید گاز به ارزش ۱۵ میلیارد دلار از شرکت‌های BP و Shell شد تا بتواند پاسخ‌گوی افزایش تقاضای برق در این کشور باشد. در طی سال‌های گذشته، درگیری‌های سیاسی در کویت و قیمت‌های پایین گاز، روند توسعه این سوخت پاک را آهسته نموده و گاز مورد نیاز این کشور عمدتاً از کشور قطر خریداری شده است. هم‌اکنون با افزایش تقاضای افسار گسیخته برق به ویژه در تابستان به دلیل استفاده از سیستم‌های برودتی و افزایش واردات گاز، تلاش برای توسعه صنعت گاز طبیعی در این کشور سرعت گرفته است. عربستان سعودی نیز جهت پاسخ‌گویی به تقاضای برق، مقدار متناهی از نفت خام خود را به عنوان سوخت برای تولید برق استفاده می‌نماید که تحلیل‌گران بخش انرژی نسبت به این امر به دلیل به خطر افتادن صادرات این کشور هشدار داده‌اند. این در حالی است که ذخایر غیر متعارف گاز این کشور در حدود ۶۰۰ تریلیارد متر مکعب برآورد شده است. بنابراین مشکل این کشور کمبود منابع گازی نیست، بلکه مشکل در بهره‌برداری از مخازن گاز این کشور است. پیش‌بینی می‌گردد که افزایش روز افزون تقاضای برق تا سال ۲۰۳۰ منجر به افزایش تقاضای جهانی گاز طبیعی به میزان بیش از دو برابر سطح مصرف سال ۲۰۱۱، یعنی در حدود ۳/۵ تریلیارد متر مکعب سالانه گردد. (۲۵ می ۲۰۱۴ - منبع: Arab news)

✓ درحالی که وزارت آب و برق کویت برنامه افزایش تعرفه‌های بخش خانگی در این کشور را در دست مطالعه دارد، در همین حال در نظر دارد نسبت به کاهش تعرفه‌های آب و برق بخش صنعت نیز اقدام نماید. این اقدام در راستای یکسان سازی تعرفه‌های انرژی کشورهای عضو شورای همکاری‌های خلیج فارس و با توجه به مشابهت شرایط کشورهای مورد نظر در سطح زندگی و بخش صنایع آنها صورت می‌گیرد. این وزارتخانه اصلاحیه پیشنهادی خود را به شورای وزیران که نمایندگان تمام دستگاه‌های دولتی در آن حضور دارند ارائه می‌نماید تا توسط تمام دستگاه‌های مربوطه بررسی گردد و نسبت به حقوق شهروندان ذینفع اجحاف نشود. (۲۵ می ۲۰۱۴ - منبع: Arab Times)

✓ دفتر مشارکت فنی کویت از شرکت‌هایی که تمایل به عقد قرارداد جهت توسعه پروژه سیکل ترکیبی گازی - خورشیدی ال-ابدالیا (ISCC) دارند، درخواست نموده تا پیشنهادهای خود را به این دفتر ارسال نمایند. پروژه ISCC دارای ظرفیت ۲۸۰ مگاوات است که شامل یک واحد خورشیدی ۶۰ مگاواتی نیز می‌باشد. این پروژه در منطقه ال-ابدالیا در جنوب غربی کویت در مساحتی به طول ۲ کیلومتر مربع احداث خواهد شد. این دفتر با همکاری وزارت آب و برق کویت، نظارت بر ایجاد شرکت سهامی مشترک برای اجرای پروژه بر مبنای پروژه‌های ساخت، بهره‌برداری و انتقال به طول مدت سرمایه‌گذاری ۲۵ ساله را بر عهده دارد. شرکت انگلیسی HSBC به عنوان مشاور امور مالی پروژه در سال ۲۰۱۳ برگزیده شده است. پروژه ISCC یکی از پروژه‌های تجدید پذیر است که در کویت در راستای تنوع بخشی منابع انرژی اجرا خواهد شد. (۲۱ می ۲۰۱۴ - منبع: MEED)